

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **T. H. D.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 7. 2024, č. j. 62 Az 39/2023-42,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2023, č. j. OAM-968/LE-BA01-HA13-2023; tímto rozhodnutím nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel podal dne 17. 7. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Uvedl, že ze země původu vycestoval dne 18. 11. 2021 letecky do Prahy na pracovní vízum platné 6 měsíců (od listopadu 2021 do května 2022), po skončení platnosti víza pobýval v ČR nelegálně, cestovní doklad ztratil. Jako důvod pro podání žádosti stěžovatel uvedl, že by chtěl v České republice žít a pracovat, aby finančně zabezpečil svou rodinu a získal peníze na splacení dluhu, který má v zemi původu. Peníze si půjčil od „černé společnosti“, které se po návratu obává. Ve Vietnamu neměl žádné potíže při odjezdu, neměl potíže ani s bezpečnostními složkami a státními orgány. Manželka, nezletilé děti a rodiče stěžovatele zůstali ve Vietnamu.

[3] Napadeným rozhodnutím žalovaný stěžovateloivu žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl, jelikož ze správního řízení vyplynulo, že primárním důvodem pro podání žádosti byla snaha stěžovatele o legalizaci pobytu v ČR. Žalovaný neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, neboť stěžovatel neuvedl žádné konkrétní relevantní informace mimo jeho obav z „černé společnosti“ a toho, že z její strany stěžovateli po návratu hrozí újma. Obavy stěžovatele ze strany věřitele kvůli dluhům nelze vyhodnotit jako pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o

azyly ani jako pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany ani pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

[4] Proti napadenému rozhodnutí brojil stěžovatel žalobou, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl. Podle krajského soudu žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Z obsahu správního spisu vyplývá zcela jednoznačně, že stěžovatel se na státní orgány ve Vietnamu neobrátil, ačkoli nevystaly žádné okolnosti, které by mu v tomto cokoli bránily. Krajský soud s odkazem na četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce pronásledování soukromými osobami uzavřel, že stěžovatelem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany. V neprospěch stěžovatele krajský soud mimo jiné vyhodnotil okolnost, že o mezinárodní ochranu požádal až v návaznosti na jeho zajištění, že je v ČR nelegálně. Za situace, kdy stěžovatel ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ani v řízení soudním netvrdil žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k závěru o naplnění podmínek pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu správního řízení ani nenamítal nic proti podkladům rozhodnutí, nelze než, dle krajského soudu, dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je správné a zákonné. Pro krajský soud nebyla rovněž relevantní skutečnost, že stěžovatel odešel ze země původu pro své dluhy, které ve své zemi v době opuštění měl.

[5] Proti rozsudku krajského soudu stěžovatel nyní brojí **kasační stížností**. Žalovaný dle něj neshromáždil podklady o bezpečnosti země původu stěžovatele v dostatečné míře, zejména

s ohledem na podstatu tvrzených skutečností. Podle stěžovatele z ničeho nevyplývá, že by oběti pronásledování z důvodu dluhů měly ve Vietnamu zaručenou ochranu a že by domovský stát stěžovatele potíral takové jevy a přiznával poškozeným status oběti či jinou ochranu. Jako podklad pro vydání rozhodnutí nebyla zpracována tematicky použitelná zpráva, a není tak dle stěžovatele vyloučeno, že mu hrozí pronásledování od soukromé osoby. Stěžovatel rovněž nebyl řádně seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí. Krajský soud uvedené otázky nevypořádal, případně je hodnotil právně nesprávně, napadený rozsudek je tak nezákonný a nepřezkoumatelný.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že má za to, že jeho rozhodnutí, jakož i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný akcentuje,

že stěžovatel uváděl jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany obavu z lichvářů, přičemž žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičně odůvodněno. Navrhuje proto, aby byla kasační stížnost odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta jako nedůvodná.

[7] **Nejvyšší správní soud** nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté, vzhledem k tomu, že se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud ve smyslu

pokračování

§ 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. V posuzované věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že se o žádný z těchto typových případů nejedná, a proto je kasační stížnost nepřijatelná.

[9] Ohledně námitek týkajících se zjištění skutkového stavu věci žalovaným kasační soud poukazuje na to, že se rozsah (a obsah) shromažďovaných informací o zemi původu odvíjí

od sdělení samotného žadatele (srov. např. rozsudek ze dne 3. 11. 2011, č. j. 2 Azs 28/2011-82). Pro řízení o udělení mezinárodní ochrany nejsou primárním zdrojem informací zprávy o zemi původu, nýbrž právě azylový příběh žadatele. Stěžovatel v rámci správního řízení výslovně uvedl jen ekonomické důvody (viz protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, č. l. 46 správního spisu), že je ve Vietnamu hodně zadlužen a chce zůstat legálně v ČR, aby mohl vydělat dostatek finančních prostředků. Stěžovatel vyjádřil obavu, že „*černá společnost*“, od které si peníze vypůjčil, ho nenechá v klidu žít a peníze od něj budou vymáhat. Rovněž tvrzení přednesená v žalobě pak byla naprosto obecná a opakuji obavy stěžovatele z návratu do země původu z důvodu zadlužení. Stěžovatel vyslovil možnost, že jeho věřitelé mohou být členy organizované zločinecké skupiny a budou mít vazby na veřejnoprávní orgány ve Vietnamu, tudíž z jejich strany stěžovateli nebude poskytnuta ochrana a budou tak on i jeho rodina vystaveni ohrožení zdraví či života. Na druhou stranu však stěžovatel během správního řízení sdělil, že ve Vietnamu neměl problémy, a to ani se státními orgány a bezpečnostními složkami, a nepředložil žádné důkazy na podporu svých tvrzení, že by v případě návratu do vlasti měl čelit neúčinné ochraně od státních orgánů a své obavy blíže nekonkretizoval ani v kasační stížnosti. Stěžovatel ani nenavrhoval doplnění podkladů či jiných důležitých informací pro řízení.

[10] Shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu považuje Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání napadeného rozhodnutí. Správní spis obsahuje *Informace MZV ČR z 14. 6. 2023 – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv* a *Informace MZV ČR, č. j. 103347/2023-MZV/LPTP ze dne 28. února 2023, k č. j. MV-17198-1/OAM-2023 – Půjčky*,

*úvěry a lichva.* Žalovaný v této souvislosti v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal na informace o zemi původu stěžovatele, z nichž vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. „Úvěry načerno“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami, a s nimi související patologické jevy jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 100 % a výše se jedná o trestný čin lichvy a dlužník se může obrátit o pomoc na orgány činné v trestním řízení. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihována. Z uvedeného vyplývá, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odeprána ochrana země jeho původu či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby žadatel využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Jelikož žadatel orgány státní moci o pomoc nepožádal, současně ani neprokázal, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Rovněž subjektivní nedůvěra ve státní orgány ještě také sama o sobě nedokládá nemožnost obrátit se o pomoc na státní orgány a nedokládá pronásledování či hrozící vážnou újmu.

[11] Nejvyšší správní soud se proto s krajským soudem ztotožňuje v tom, že stěžovatel neuvedl dostatečně konkrétní a relevantní tvrzení svědčící o hrozbě pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu ani o vážné újmě podle § 14a téhož zákona. Nadto Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že se skutkově velice podobnými případy již opakovaně zabýval, viz např. usnesení ze dne 24. 7. 2024, č. j. 1 Azs 136/2024-26, ze dne 19. 2. 2024, č. j. 10 Azs 291/2023-39, nebo ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023-32. Ve všech těchto případech Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byly pouze ekonomické, které nelze považovat za azylově relevantní, a kasační stížnosti označenými usneseními odmítl pro nepřijatelnost. Ani v právě projednávané situaci neshledal Nejvyšší správní soud důvod odchýlit se od těchto svých závěrů. Současně kasační soud nemohl přehlédnout, že stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal v České republice teprve poté, kdy mu zde bylo uděleno správní vyhoštění (č. 1. 10 správního spisu), stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu tak vykazuje znaky účelovosti a snahy o legalizaci pobytu na území ČR. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že zákon o azylu neslouží k ochraně žadatelů před jakýmkoli negativními jevy v zemi původu a primárně nemůže sloužit k řešení pobytové situace v České republice; srov. např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005-48, ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005-53, či ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43.

[12] Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Dosavadní judikatura poskytuje dostatečné řešení otázek předestřených v kasační stížnosti, nejde o právní otázky, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, není dána potřeba učinit judikaturní odklon ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

pokračování

[13] Odmítnutí pro nepřijatelnost představuje zjednodušený meritorní přezkum (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), výrok o náhradě nákladů řízení se proto opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, Nejvyšší správní soud mu však náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevnikly.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 3. prosince 2024

JUDr. Lenka Matyášová  
předsedkyně senátu